

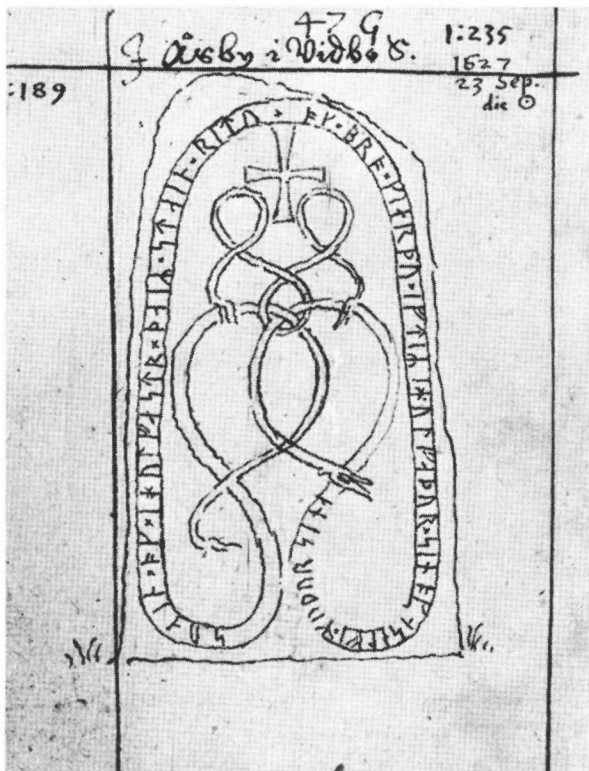

Fig. 94. U 378. Åsby, Vidbo sn.
Efter teckning av Bureus.

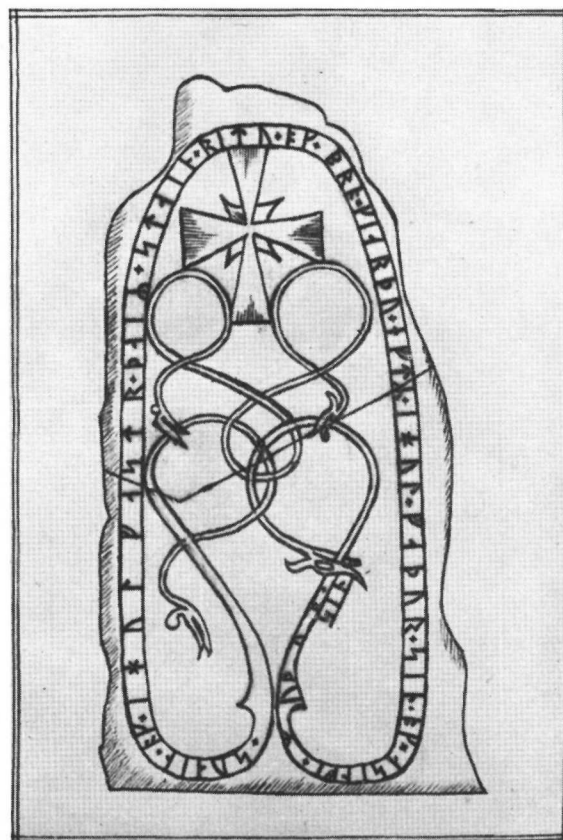

Fig. 95. U 378. Åsby, Vidbo sn.
Efter teckning av Rhezelius.

378. Åsby, Vidbo sn.

Pl. 42.

Litteratur: B 35, L 530, D 2: 164. J. Bureus, F a 6 s. 110 (Bureus' egen uppteckning), 204 (Rhezelius), F a 5 n:r 463, F a 1 s. 101, F a 10: 2 n:r 47 g; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 125; O. Celsius, SR 2, s. 65, 430, Acta Literaria Sveciæ 2 (1725—29), s. 281; UFT h. 4 (1875), s. 66; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 117, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: Bureus, teckning (F a 10: 2 n:r 47 g); Rhezelius, teckning (F 1 2 n:r 22); P. Helgonius o. J. Hadorph, träsnitt (i Monumenta 3 och B 35); Dybeck a. a.

Runstenen var känd redan av Bureus; han har själv granskat inskriften den 23 sept. 1627 »Widh Åsby i Widhbo Sokn». Rhezelius anger som plats: »Widh Åsby i N. Gärdsbackan». Stenen är på Rhezelius' teckning kliven ungefär på mitten. *Ransakningarna*: »Widh vägen uthi Åssby giärde finnes och ehn Runasten någodt medh dess bookstäfver pårijtadt.» I Peringskiölds *Monumenta* finnes en anteckning: »Åsby gärdsbacke vijd byn i 3 stycken och derföre upspelad d. 10 juni 1684.» Av Helgonius' träsnitt framgår också tydligt, att runstenen vid denna tid har varit sönderslagen i tre delar, som emellertid passade väl tillsammans. Inskriften var därför fullständigt bevarad. O. Celsius, som först har fått inskriften meddelad av d:r Georg Wallin, uppger som plats: »uth med långåsen och Nederänge Krog på Stockholms vägen» (enligt uppgift av krögerskan på Nederänge krog). Senare har han själv den 25 juni 1728 granskat

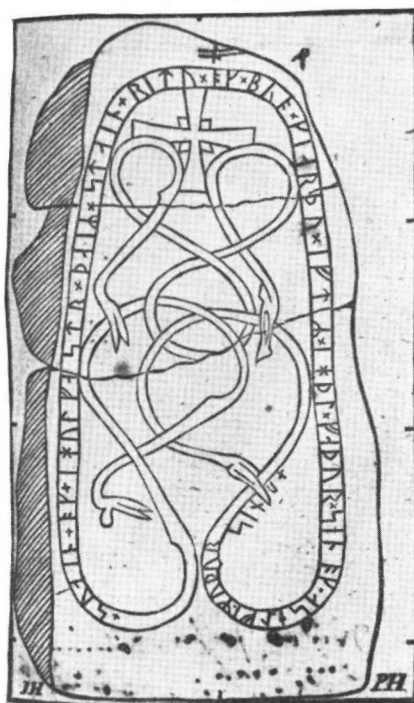

Fig. 96. U 378. Åsby, Vidbo sn. Efter B 35.

inskriften. I *Acta Literaria Sveciæ* uppger han platsen sålunda: »In Parœcia Widbo, et villa Åhsby, Max. Rev. et Ampliss. Doct. Dn. Georgii Wallini, Biblioth. Acad. Ups. Tusculano amœnissimo.» I beskrivningen till Geologiska kartbladet »Lindholm» (tryckt 1864) uppgives, att en runsten finnes vid Åsby gästgivaregård, som bro till ett stall. Platsen är utmärkt på kartbladet. Tydligen har runstenen, eller en del av den, vid denna tid legat som trappa till stallet. Häremot strider visserligen Dybecks uppgift (1869), att runstenen ännu för två år sedan (d. v. s. 1867) hade stått i Åsby västra gårde. Ett stycke, den nedre delen av runstenen, hade sedermera (omkring 1870) blivit inmurat i taket till en källare; de båda andra uppgåvos vara dolda i källarens sidomurar. Fotstycket av runstenen ligger fortfarande som takhäll till källarsvalen i huset 70 m. SSV om Åsby mangårdsbyggnad, 6 m. S om landsvägen Vidbo—Norrunda.

Ljusgrå granit. Ristningens längd på det bevarade fotstycket 1 m., bredd 0,75 m. Stenens höjd (enligt B 35) ung. 2 m., bredd 0,95 m.

Inskrift (med det inom [] supplerat efter Celsius):

× suain × ok × ihy[lfastr × þeir × stain × ritu × ok × bro kiarpu × eft - r × ihul × faþur × sin · ok ·] aselfi ·

mupur sina

70

Sveinn ok Igulfastr þeir stæin rettu ok bro gærðu æftir Igul, faþur sinn, ok Asælf, móður sína.

»Sven och Igulfast de uppreste stenen och gjorde bron efter Igul, sin fader, och Åsälv, sin moder.»

Till läsningen: 10 y har en tydlig prick. Säkert stunget är också 62 e. — Pœus (F a 6): 10 u, 41 e, 48 u, 62 e; 74 a saknas. (Teckningen i F a 10:2 har följande avvikelser: 41 i,

*74 a). — Rhezelius (F a 6): 10 **u**, 41 **e**, 48 **u**, 62 **i**, 74 **a**. (Teckningen i F l 2 har följande avvikelser: 44 **i** och 74 **a** saknas.) — Hadorph o. Helgonius: 10 **u**, 41 **i**; 44 **i** står mitt i sprickan på stenen; 48 **p**, 62 **e**. — Celsius: 10 **y**, 41 **e**, 48 **u**, 62 **e**. Om r. 44 anmärker han: »sryckian går mitt igenom i». — Dybeck: 10 **u**. Runorna 50—59 **×fapur×sin×ok**, som nu äro dolda, finnas på Dybecks avbildning; därjämte bst i 49 l. 62 **e**. — Brate: 10 **y**, 62 **e**.

Om namnet *Igulfastr* se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 100, om *Igull* ib. s. 106, om *Asælfæ* ib. s. 109.

U 378 är, såsom Brate har framhållit, sannolikt ristad av samme man som U 376 vid Vidbo kyrka. På den runstenen namnger han sig som Sten.
